

УДК 378.1+331.54
Т 65

*Затверджено до друку рішенням Вченої ради
Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна
(протокол № 17 від 02 жовтня 2023 року)*

Редакційна колегія:

Б. В. Самородов, д. екон. н., проф. (головний редактор);
А. А. Чхеайло, к. філос. н., доц.;
Г. М. Азаренкова, д. екон. н., проф.;
Н. Л. Морозова, к. екон. н., доц.;
В. Ю. Кочорба, к. екон. н., доц.;
І. С. Денчик.

Адреса редколегії: 61022, м. Харків, майдан Свободи, 4.

Т 65 Трансформації особистості, суспільства та ринку праці: виклики майбутнього та вплив на освіту : збірник тез доповідей Міжнародної науково-практичної конференції (20-22 вересня 2023 року, Україна, м. Харків). – Харків : ХНУ імені В. Н. Каразіна, 2023. – 560 с.
ISBN 978-966-285-721-4

У збірнику представлені тези доповідей учасників Міжнародної науково-практичної конференції на загальну тему «Трансформації особистості, суспільства та ринку праці: виклики майбутнього та вплив на освіту».

Для освітян і науковців, аспірантів і студентів вищих навчальних закладів, представників бізнесу, держави, громадянського суспільства України, Молдови та країн ЄС. Матеріали подано в авторській редакції. Відповідальність за зміст і оформлення матеріалів несуть автори.

Усі права захищено. Посилання на матеріали обов'язкові.

УДК 378.1+331.54

ISBN 978-966-285-721-4

© Харківський національний університет імені В. Н. Каразіна, 2023
© Колектив авторів, 2023
© Пруднік Н. Є., макет обкладинки, 2023

УДК 339.727:631

Гуртовенко А. І.*здобувач вищої освіти третього (освітньо-наукового) рівня***Власюк С. А.***к.е.н., доцент кафедри фінансів, банківської справи та страхування
Уманський національний університет садівництва*

ІНСТРУМЕНТИ ФІНАНСОВОЇ ПІДТРИМКИ АГРАРНОГО ВИРОБНИЦТВА

Аграрне виробництво в Україні відіграє ключову роль у забезпеченні продовольчої безпеки та стійкого економічного розвитку. Сприяючи створенню робочих місць та формуванню економічної стратегії, аграрне виробництво виступає стержнем сільськогосподарської галузі. Однак, необхідність його ефективного фінансового забезпечення постає все більш актуальним в умовах зростаючих викликів, зокрема політичні виклики, зміна клімату, коливання цін на ринках, потреби споживачів та ін. Саме тому розкриття факторів, які впливають на фінансову стабільність аграрного сектору, а також пошуку оптимальних інструментів та моделей для забезпечення фінансової стійкості є актуальним у сучасних дослідженнях.

Фінансову ситуацію у сільському господарстві визначають економічні, соціокультурні, технічні та політичні аспекти, а фінансова стабільність залежать від ряду ключових чинників [1].

➤ Диверсифікація продукції: різноманіття сільськогосподарських культур і продукції може зменшити ризик втрат у разі несприятливих умов чи цінових коливань.

➤ Ефективне управління ресурсами: раціональне використання земельних ресурсів, водних ресурсів та енергії може зменшити витрати і підвищити прибутковість.

➤ Залучення інновацій і технологій: використання сучасних сільськогосподарських технологій може підвищити врожайність і якість продукції.

Фінансова підтримка та доступність кредитів для аграрної сфери може допомогти вирішити тимчасові фінансові труднощі.

Ключові фактори, що впливають на вразливість аграрного виробництва:

➤ Залежність від цінових коливань: якщо аграрний сектор сильно залежить від цінових коливань на світових ринках, це може призвести до нестабільності при високих витратах.

➤ Природні катастрофи і кліматичні зміни: повені, засухи та інші природні катастрофи можуть спричинити великі збитки для сільського господарства.

➤ Політичні ризики: зміни в урядовій політиці, тарифах на експорт і імпорт можуть вплинути на прибутковість сектору.

➤ Зовнішні та внутрішні обмеження: торговельні обмеження та вимоги щодо якості можуть створювати перешкоди для доступу на ринки і збуту продукції.

➤ Соціальні фактори: такі як міграція з села в міста, можуть впливати на доступність робочої сили у сільських районах [2].

Для впровадження рекомендацій щодо досягнення більшої фінансової стійкості аграрного сектору України, можна розглянути наступні стратегії:

➤ створення інформаційних ресурсів та консультаційних центрів;

➤ стимулювання ринку фінансування;

➤ екологічно чисті технології;

➤ розвиток кооперативних структур;

➤ застосування сучасних технологій;

➤ лобювання і партнерства;

➤ освіта та навчання;

➤ моніторинг та оцінка.

Ці стратегії спрямовані на створення більш сприятливого середовища для аграрного сектору, забезпечення доступу до фінансових ресурсів та підвищення фінансової стійкості в центральному регіоні України.

З вищесказаного можна зробити висновок, що розвиток аграрного сектору в Україні, вимагає індивідуального підходу та розгляду різних моделей фінансової підтримки, з урахуванням специфічних особливостей даного регіону:

➤ розвиток інфраструктури для зберігання, транспорту та обробки сільськогосподарської продукції може покращити доступ фермерів до ринків і зменшити втрати;

➤ розвиток сільськогосподарських кооперативів може сприяти спільному використанню ресурсів та ринковому позиціонуванню фермерів;

➤ залучення інвестицій у сільське господарство може підтримати його модернізацію та розвиток;

➤ впровадження програм страхування може допомогти фермерам захистити свої врожаї від природних ризиків;

➤ підтримка фермерів, які обирають екологічно чисті методи виробництва, може підвищити якість продукції та залучити вибагливих ринків;

➤ підвищення фінансової грамотності та навичок управління допоможе фермерам здійснювати більш ефективний фінансовий контроль.

Загалом, успішний розвиток аграрного сектору вимагає комплексного підходу, у якому різні моделі та інструменти фінансової підтримки обираються та модифікуються з урахуванням конкретних умов і потреб. Однак ключовою складовою є співпраця між фермерами, урядом та фінансовими установами для досягнення сталого та прибуткового сільського господарства.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Коріньок Я.О. Сутність фінансової стабільності та особливості її прояву. *Науковий вісник Херсонського державного університету*. 2015. Вип. 11. Ч. 2. С. 126-130.
2. Ефективні методи управління ризиками в аграрному секторі. *Агробізнес сьогодні*. URL: <https://agro-business.com.ua/agro/kermo-kerivnyka/item/26758-efektyvni-metody-upravlinnia-ryzykamy-v-ahhrarnomu-sektori.html>